

**KATOLÍCKA UNIVERZITA V RUŽOMBERKU
FILOZOFICKÁ FAKULTA
KATEDRA SLOVENSKEHO JAZYKA A LITERAÚRY**

**Výročná správa
Katedry slovenského jazyka a literatúry
Filozofickej fakulty
Katolíckej univerzity v Ružomberku
za rok 2018**

1. Základné informácie o katedre:

Názov katedry: Katedra slovenského jazyka a literatúry

vedúci katedry: doc. PhDr. Dana Baláková, PhD.

zástupca vedúceho katedry: doc. PhDr. Viera Kováčová, PhD.

Štruktúra funkčných miest:

funkčné miesto profesor: prof. PaedDr. Milan Ligoš, CSc.

funkčné miesto docent: doc. PhDr. Dana Baláková, PhD.
doc. PhDr. Viera Kováčová, PhD.

funkčné miesto odborný asistent: Mgr. Jana Juhásová, PhD.
Mgr. Jana Kišová, PhD. (do 30. 6. 2018)
PaedDr. Katarína Vilčeková, PhD.

spolupracovníci z iných pracovísk KU: Mgr. Katarína Markovičová, PhD.
PaedDr. Jozef Zentko, PhD.

externí spolupracovníci: doc. Mgr. Vladimír Barborík, CSc.
prof. Mgr. Jaromír Krško, PhD.
doc. PaedDr. Anton Lauček, PhD.

2. Prehľad najdôležitejších faktov a činností katedry za predchádzajúci rok vo vede a výskumnej činnosti

a) hosťovské a vyžiadané prednášky uskutočnené na Filozofickej fakulte KU v roku 2018

Meno prednášajúceho a inštitúcia: Dr. Małgorzata Gorczyńska (Unwersytet Wrocławski, PL)

Názov prednášky: Repetitívne formy v tvorbe Bohuslava Reyneka

Typ prednášky: prednáška v rámci učiteľskej mobility Erasmus+

Dátum: 26. 9. 2018

b) hosťovské a vyžiadané prednášky zamestnancov katedry v roku 2018 na iných inštitúciách

Meno prednášajúceho: doc. PhDr. Dana Baláková, PhD.

Názov prednášky: Z výsledkov sociolingvistického výskumu biblickej frazeológie 1

Typ prednášky: (vyžiadaná, iné): vyžiadaná plenárna prednáška na medzinárodnej konferencii
Názov podujatia: Svět v obrazech a ve frazeologii II
Organizátor: Katedra českého jazyka Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Prahe
Dátum: 22. 11. 2018

Meno prednášajúceho: Mgr. Jana Juhásová, PhD.
Názov prednášky: Od symbolu k latencii. Aktuálne tendencie v súčasnej spirituálnej lyrike
Typ prednášky: vyžiadaná prednáška
Názov podujatia: Dotyk krásy. Celoslovenské duchovno-umelecké sympóziu (Banská Štiavnica)
Organizátor: Dominikánska rodina na Slovensku
Dátum: 9. – 11. 3. 2018

Meno prednášajúceho: Mgr. Jana Juhásová, PhD.
Názov prednášky: Kto skrýva svojho blázna, umrie bez hlasu. Reflexia knihy R. Juroleka Pán Ó
Typ prednášky: vyžiadaná prednáška
Názov podujatia: Odborná reflexia spojená s komentovaným čítaním (Bratislava)
Organizátor: Klub nezávislých spisovateľov
Dátum: 27. 6. 2018

Meno prednášajúceho: Mgr. Jana Juhásová, PhD.
Názov prednášky: Poézia v období okupácie (Osudy diel autorov Mladej tvorby)
Typ prednášky: vyžiadaná prednáška
Názov podujatia: August '68 v oravskej poézii a próze (Dolný Kubín)
Organizátor: Žilinská samosprávny kraj – Oravské kultúrne stredisko v Dolnom Kubíne, Obchodná akadémia v Dolnom Kubíne, Mestské kultúrne stredisko, Oravské múzeum v Dolnom Kubíne
Dátum: 19. 9. 2018

Meno prednášajúceho: doc. PhDr. Viera Kováčová, PhD.
Názov prednášky: Z výsledkov sociolingvistického výskumu biblickej frazeológie 2 (Čriepky z frazeosémantickej interpretácie slovenských respondentov)
Typ prednášky: (vyžiadaná, iné): vyžiadaná plenárna prednáška na medzinárodnej konferencii
Názov podujatia: Svět v obrazech a ve frazeologii II
Organizátor: Katedra českého jazyka Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Prahe
Dátum: 22. 11. 2018

c) účasť zamestnancov katedry na konferenciách, kolokviách, odborných seminároch, sympóziách a ostatných vedeckých podujatiach v roku 2018

Meno prednášajúceho: doc. PhDr. Dana Baláková, PhD.
Názov príspevku: Kultúrne dedičstvo Biblie v parémiách 1 (z výsledkov sociolingvistického slovensko-českého výskumu)
Názov podujatia: Parémie národů slovanských IX – Slovanské parémie v 21. století
Organizátor: Katedra slavistiky Filozofickej fakulty Ostravskej univerzity v Ostrave

Dátum: 11. – 12. 9. 2018

Meno prednášajúceho: doc. PhDr. Dana Baláková, PhD.

Názov príspevku: Z výsledkov sociolingvistického výskumu biblickej frazeológie 1

Názov podujatia: Svět v obrazech a ve frazeologii II

Organizátor: Katedra českého jazyka Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Prahe

Dátum: 22. – 24. 11. 2018

Meno prednášajúceho: Mgr. Jana Juhásová, PhD.

Názov príspevku: Procesy starnutia „Pána Ó“ Rudolfa Juroleka v analógii k postave Pána Cogito Z. Herberta (komparatívna štúdia)

Názov podujatia: XV Warsztaty Herbertowskie. Międzynarodowy Kongres Polskiej Literatury Współczesnej (Zakopane, PL)

Organizátor: Academia Ignatianum – Instytut Myśli Józefa Tischnera Krakow, Uniwersitet Krakowski (PL)

Dátum: 21. – 25. 9. 2018

Meno prednášajúceho: Mgr. Jana Juhásová, PhD.

Názov príspevku: Stopy histórie 20. storočia v repetitívnych básnických textoch

Názov podujatia: Stredoeurópske pohľady. Osmičkové výročia v strednej Európe. Medzinárodná vedecká konferencia

Organizátor: Fakulta stredoeurópskych štúdií UKF Nitra

Dátum: 16. – 17. 10. 2018

Meno prednášajúceho: Mgr. Jana Juhásová, PhD.

Názov príspevku: K latencii a hyperrealizmu. Vývinové tendencie slovenskej spirituálnej lyriky po r. 2010

Názov podujatia: XXI. brněnská česko-slovenská konference. Výzvy současnosti: nová témata české a slovenské literatury (2000 – 2017)

Organizátor: Česká asociace slavistů spolu s Ústavem slavistiky FF MU, Literárnym informačným centrom v Bratislave, Slavistickou společností Franka Wollmana a Středoevropským centrem slovanských studií (Masarykova univerzita v Brne, CZ)

Dátum: 4. 12. 2018

Meno prednášajúceho: Mgr. Jana Juhásová, PhD.

Názov príspevku: Litanická forma od avantgardy po súčasnosť. Prezentácia autorskej monografie

Názov podujatia: Literárna kaviareň

Organizátor/ Moderátor: Silvia Kaščáková, literárna redaktorka, Rádio Lumen

Dátum: 29. 12. 2018

Meno prednášajúceho: doc. PhDr. Viera Kováčová, PhD.

Názov príspevku: Kultúrne dedičstvo Biblie v parémiách 2 (z výsledkov sociolingvistického slovensko-českého výskumu)

Názov podujatia: Parémie národů slovanských IX – Slovanské parémie v 21. století

Organizátor: Katedra slavistiky Filozofickej fakulty Ostravskej univerzity v Ostrave
Dátum: 11. – 12. 9. 2018

Meno prednášajúceho: doc. PhDr. Viera Kováčová, PhD.

Názov príspevku: Z výsledkov sociolingvistického výskumu biblickej frazeológie 2
(Čriepky z frazeosémantickej interpretácie slovenských respondentov)

Názov podujatia: Svět v obrazech a ve frazeologii II

Organizátor: Katedra českého jazyka Pedagogickej fakulty Univerzity Karlovej v Prahe

Dátum: 22. – 24. 11. 2018

Meno prednášajúceho: prof. PaedDr. Milan Ligoš, CSc.

Názov príspevku: Jazyk a komunikácia v novej koncepcii vyučovania slovenčiny

Názov podujatia: Medzinárodná vedecká konferencia: Komunikácia v odborných reflexiách

Organizátor: Filozofická fakulta UMB Banská Bystrica, Katedra slovenského jazyka a komunikácie

Dátum: 12. – 13. 9. 2018

d) organizovanie a spoluorganizovanie vedeckých podujatí (názov podujatia, typ podujatia, zodpovedný organizátor, dátum, miesto, v prípade spoluorganizovania názov ostatných partnerov)

Názov podujatia: Konfrontační pohled na vybrané evropské jazyky (čeština - slovenština - ruština)
(doc. PhDr. Zdeňka Vychodilová, CSc.)

Typ podujatia: vedecké podujatie v rámci Slovenskej jazykovednej spoločnosti pri JÚLŠ SAV,
pobočka Ružomberok

Zodpovedný organizátor: doc. PhDr. Dana Baláková, PhD.

Dátum: 18. 4. 2018

Miesto: FF KU

Názov podujatia: Internacionální frazeologie v ruštině, češtině, slovenštině (prof. Ludmila Stěpanova, CSc.)

Typ podujatia: vedecké podujatie v rámci Slovenskej jazykovednej spoločnosti pri JÚLŠ SAV,
pobočka Ružomberok

Zodpovedný organizátor: doc. PhDr. Dana Baláková, PhD.

Dátum: 19. 4. 2018

Miesto: FF KU

Názov podujatia: Samo Cambel – slovenský jazykovedec (nie tak celkom) známy (doc. Mgr. Katarína Žeňuchová, PhD.)

Ludmila Stěpanova, CSc.)

Typ podujatia: vedecké podujatie v rámci Slovenskej jazykovednej spoločnosti pri JÚLŠ SAV,
pobočka Ružomberok

Zodpovedný organizátor: doc. PhDr. Viera Kováčová, PhD.

Dátum: 6. 11. 2018

Miesto: FF KU

Názov podujatia: Beseda s literárnou vedkyňou a prekladateľkou Miroslavou Gavurovou (FF PU v Prešove)

Typ podujatia: beseda s diskusiou

Organizátori: PF KU, KSJL FF KU

Spoluorganizátor: Mgr. Jana Juhášová, PhD.

Miesto: Univerzitná knižnica KU

Dátum: 1. 3. 2018

Názov podujatia: Albertus Magnus

Typ podujatia: Prezentácia študentskej vysokoškolskej odbornej činnosti

Organizátori: FF KU, KŽ, KSJL

Spoluorganizátor: Mgr. Jana Juhášová, PhD.

Miesto: FF KU

Dátum: 13. 3. 2018

Názov podujatia: Slávme to spoločne

Typ podujatia: Piaty ročník súťaže pre VŠ študentov v tvorbe poézie na podporu duchovného odkazu J. Silana

Organizátori: PF KU, Klub Tomáša Munka v Ružomberku

Spoluorganizátor: Mgr. Jana Juhášová, PhD.

Miesto: Univerzitná knižnica KU

Dátum: 6. 11. 2018

Názov podujatia: Poetry Quartet

Typ podujatia: Autorské čítanie a prezentácia štyroch autorov (Ján Gavura, Ján Živčák, Viktor Suchý, Jozef Husovský)

Organizátori: Občianske združenie FACE, Európsky dom poézie Košice, KU v Ružomberku, FF PU v Prešove

Spoluorganizátor: Mgr. Jana Juhášová, PhD.

Miesto: Univerzitná knižnica KU

Dátum: 6. 11. 2018

Názov podujatia: Literárne zimovisko s Petrom Triznom

Typ podujatia: Beseda s literárnym vedcom, redaktorom a prekladateľom P. Triznom (PU v Prešove)

Organizátori: KSJL FF KU

Spoluorganizátor: Mgr. Jana Juhášová, PhD.

Miesto: učebňa F 101 (FF KU)

Dátum: 7. 12. 2018

Názov podujatia: Proglas – slovo a priestor

Typ podujatia: performatívne predstavenie (divadelná dielňa) v rámci 52. ročníka Akademického Prešova, Súťaže amatérskej umeleckej tvorivosti vysokoškolákov Slovenska.

Spoluorganizátor: PaedDr. Katarína Vilčeková, PhD.

Partneri: Mgr. Peter G. Hrbatý – konzul Študentského divadla Prešovskej univerzity v Prešove

Miesto: Akademický Prešov 2018

Dátum: 24. 4. 2018

e) kvalifikačný rast členov katedry v roku 2018 (PhD., doc., prof.)

f) získané ocenenia, členstvo v redakčných radách odborných časopisov a iné

doc. PhDr. Dana Baláková, PhD.

- predsedníčka Slovenskej jazykovednej spoločnosti pri Jazykovednom ústave Ľ. Štúra SAV v Bratislave (pobočka Ružomberok)
- členka Slovenskej frazeologickej komisie pri Slovenskom komitáte slavistov
- členka Medzinárodnej komisie pre výskum frazeológie slovanských jazykov pri Medzinárodnom komitáte slavistov
- garantka ŠP učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry (Bc., Mgr.)
- členka VR KU v Ružomberku
- členka VR FF KU v Ružomberku
- externé oponentské posúdenie na žiadosť grantovej agentúry KEGA

Mgr. Jana Juhásová, PhD.

- členka redakčného kolégia časopisu OSTIUM
- členka Klubu nezávislých spisovateľov

doc. PhDr. Viera Kováčová, PhD.

- podpredsedníčka ružomerskej pobočky Slovenskej jazykovednej spoločnosti pri Jazykovednom ústave Ľ. Štúra
- cena dekana FF KU za mimoriadne kvalitné vykonávanie pracovnej činnosti
- expertízna činnosť: recenzné posudzovanie príspevkov pre lingvistické časopisy evidované v databáze Scopus (Slavica Slovaca, Slovenská reč)

prof. PaedDr. Milan Ligoš, CSc.

- člen redakčnej rady univerzitného časopisu Disputationes scientificae KU v Ružomberku
- člen redakčnej rady zahraničného univerzitného časopisu Slovo a obraz v komunikaci s dětmi, Ostravská univerzita, ČR
- člen redakčnej rady odborného časopisu Jazyk a literatúra pri ŠPÚ v Bratislave
- oponent a člen obhajobných komisií dizertačných prác, habilitačných a inauguračných komisií k odborovej didaktike MJL na Slovensku a v ČR (UMB Banská Bystrica, UK Bratislava, PU Prešov, UK Praha, PU Olomouc),
- spolugarant a člen odborovej komisie v odbore 3.2.2 teória a dejiny žurnalistiky (FF KU Ružomberok, od r. 2006),
- garant študijného programu slovenský jazyk a literatúra – jednodborového i medziodborového (Bc.)

- člen VR FF KU v Ružomberku

PaedDr. Katarína Vilčeková, PhD.

- členstvo v SJS

g) zapojenosť členov katedry v projektoch

h) zapojenosť členov katedry v projektoch iných akademických inštitúcií

3. Vzdelávanie

a) zoznam študijných programov zabezpečovaných katedrou

- učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry (Bc., Mgr.)
- slovenský jazyk a literatúra – medziodborový študijný program (Bc.)
- slovenský jazyk a literatúra – jednodborový študijný program (Bc.)

b) prehľad úspechov študentov

Bc. Laura Marmanová 2. roč. Mgr. SJL – Fi – úspešná prezentácia VŠ odbornej činnosti v rámci fakultného kola Albertus Magnus / Zvýznamňovanie interiéru v poézii Viery Prokešovej a Doryty Jagič / konzultantka Mgr. Jana Juhásová, PhD. (13. marec 2018)

Nikola Trnovská 3. roč. Bc. SJL – Fi – úspešná prezentácia VŠ odbornej činnosti v rámci fakultného kola Albertus Magnus / Apokalyptickosť ako výrazová kategória v tvorbe básnikov slovenského nadrealizmu / konzultantka Mgr. Jana Juhásová, PhD. (13. marec 2018)

Bc. Jozef Horváth 1. roč. Mgr. HV – SJL – 3. miesto v celoslovenskej súťaži v tvorbe poézie vysokoškolákov Slávme to spoločne (6. november 2018)

c) zapojenosť doktorandov do výskumných projektov

d) spoločné vzdelávacie aktivity s inými vzdelávacími inštitúciami

doc. PhDr. Viera Kováčová, PhD.:

Filozofická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave, študijný odbor slovenský jazyk a literatúra: oponentské posúdenie dizertačnej práce Mgr. Timey Nemčekovej *Dynamické tendencie substantívnej deklinácie (od retrospektívy k perspektíve)*

doc. PhDr. Dana Baláková, PhD.:

Filozofická fakulta Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach, študijný odbor literárna veda: oponentka písomnej práce na dizertačnú skúšku Mgr. Ivany Kovalíkovej *Funkcia frazém v súčasnej slovenskej próze*

4. Mobility a pobyty na zahraničných inštitúciách

a) vzdelávacie a vedecké mobility

Meno: doc. PhDr. Dana Baláková, PhD.

Hostovská inštitúcia: Pedagogická fakulta UJEP v Ústí nad Labem

Trvanie: 25. 4. 2018 – 27. 4. 2018

Opis aktivity: učiteľská mobilita za účelom výučby v rámci programu Erasmus+

Meno: doc. PhDr. Viera Kováčová, PhD.

Hostovská inštitúcia: Pedagogická fakulta UJEP v Ústí nad Labem

Trvanie: 25. 4. 2018 – 27. 4. 2018

Opis aktivity: učiteľská mobilita za účelom výučby v rámci programu Erasmus+